

Rapport 2024:9

Registrerar a-kassorna uppgifter korrekt i sina system?

IAF:s tillsyn

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (IAF) ansvarar för tillsynen över arbetslöshetsförsäkringen. Vi utövar tillsyn över arbetslöshetskassorna och gör uppföljning av arbetslöshetsförsäkringen. Vi granskar Arbetsförmedlingens handläggning av ärenden som har samband med arbetslöshetsförsäkringen och av ärenden om återkallande av anvisning till arbetsmarknadspolitiska program, samt av Arbetsförmedlingens utbetalningar av statsbidrag till arbetslöshetskassorna. Vidare granskar vi Arbetsförmedlingens handläggning av ärenden om varning och avstängning från aktivitetsstödet, utvecklingsersättningen och etableringsersättningen och Försäkringskassans handläggning av ärenden om avstängning från sådan ersättning. Vi följer utvecklingen inom våra tillsynsområden och tar de initiativ till åtgärder som uppföljningen ger anledning till.

Vi verkar för att Arbetsförmedlingen, arbetslöshetskassorna och Försäkringskassan tillämpar bestämmelserna i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring och lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor samt i tillhörande förordningar och föreskrifter likformigt och rättvist. Vi verkar även för att säkerställa att arbetslöshetsersättning betalas ut endast till de personer som är berättigade till det. Det gör vi bland annat genom att påtala de brister vi finner till de aktörer vi granskar, och Arbetsförmedlingen ska till regeringen och IAF redovisa vilka åtgärder som har vidtagits eller kommer att vidtas för att avhjälpa bristerna. När det gäller arbetslöshetskassorna får vi dessutom meddela erinringar och förelägga en arbetslöshetskassa att vidta åtgärder.

Vi för statens talan i domstol och utfärdar föreskrifter inom arbetslöshetsförsäkringens område. Vi bidrar även till att förtydliga regelverket genom yttranden till bland annat Högsta förvaltningsdomstolen.

Förord

Under de senaste åren har regeringen haft ett stort fokus på att motverka felaktiga utbetalningar och bidragsbrott. ESV skrev under 2023 att 2 procent av utbetalningarna från välfärdssystemen var felaktiga.

För att minska risken för felaktiga utbetalningar från a-kassorna behöver de uppgifter som de registrerar ha en god kvalitet och vara korrekta.

I den här rapporten redovisar IAF resultat från en granskning av om a-kassorna registrerar uppgifter korrekt i sina system. Resultaten bygger till stor del på svar från a-kassorna. Den här granskningen är en uppföljning av en tidigare granskning inom samma område som genomfördes 2017.

Alla a-kassor och Sveriges a-kassor har fått möjlighet att faktagranska kapitel 1-7 i rapporten.

Granskningen har genomförts av Marika Holmqvist och Monica Larsson. Rapporten föredrogs av Marika Holmqvist. Vid den slutliga beredningen av ärendet deltog enhetscheferna Carolina Stiwenius, Mikaela Glod och Cathrine Carlberg. Enhetschefen för analysenheten har fattat beslut i ärendet.

Katrineholm den 18 september 2024

Jessica Idbrant
Enhetschef

Marika Holmqvist
Utredare

Sammanfattning

I den här granskningen har IAF undersökt om a-kassorna har registrerat uppgifter korrekt i sitt handläggningssystem. Syftet med granskningen är att förbättra kvaliteten på de uppgifter som a-kassorna registrerar och samtidigt medvetandegöra a-kassorna om de brister vi hittat och hur de kan åtgärdas.

Den här rapporten är en uppföljning av tidigare granskning som IAF har genomfört om a-kassornas registerkvalitet.¹ IAF har även i andra rapporter uppmärksammat bristande registerkvalitet.²

Det är viktigt att de uppgifter som a-kassorna registrerar är korrekta och återger det beslut som har tagits. Uppgifterna ligger till grund vid uppföljning av arbetslöshetsförsäkringen. Vid felaktiga registreringar ökar risken att riksdagen och regeringen fattar beslut utifrån felaktigt underlag. Felaktiga registreringar ökar även risken för felaktiga beslut för den ersättningsökande med risk för felaktiga utbetalningar som följd.

Vår granskning visar att samtliga a-kassor fortfarande har brister i sina registrerade uppgifter och att kvaliteten inte har förbättrats sedan förra granskningen som gjordes 2017. Vissa a-kassor har större brister i sina registrerade uppgifter än andra. Vår bedömning är att a-kassornas nya ärendehanteringssystem sedan 2022 inte nämnvärt har påverkat registerkvaliteten inom de områden vi har granskat.

IAF konstaterar att flera av de brister som tidigare har påpekats till a-kassorna kvarstår. Ett påpekande gäller att a-kassornas system som de använder för att hantera och registrera beslut bör vara utformat på ett sådant sätt att möjligheten att registrera fel minimeras. Vi har även tidigare framhållit vikten av att a-kassorna bör följa upp sin registerkvalitet och sprida förståelsen för vikten av korrekta registreringar.

Kontroller gjorda i denna granskning

I den här granskningen har IAF kontrollerat följande uppgifter:

- registrerade avstängningsbeslut
- verkställda avstängningsdagar
- dagpenningavdrag vid pension
- förekomst av fiktiva personnummer

¹ Rapport 2017:15 Rätt registrering – logiska kontroller i ASTAT.

² Rapport 2019:5 Lika i sak – lika för alla? Rapport 2016:23 Sanktioner inom aktivitetsstödet och arbetslöshetsförsäkringen.

- underrättelser som inte prövas.

A-kassorna och Sveriges a-kassor³ har fått möjlighet att bemöta och kommentera listor med misstänkta felaktigheter. Resultaten i rapporten baseras till stor del på a-kassornas svar.

Många felaktiga registreringar förekommer

IAF har observerat att många beslut som fattats av a-kassorna inte stämmer överens med vad som registreras i deras handläggningssystem. Det finns inget i a-kassornas system som uppmärksammar handläggaren på att det ärendebeslut som registreras för en underrättelse, inte stämmer med registreringen om åtgärd. Ett annat vanligt problem är att felaktiga registreringar inte tas bort från systemet. IAF anser att a-kassornas handläggningssystem inte är utformat för att hjälpa handläggaren att registrera rätt.

Underrättelser avskrivs felaktigt

A-kassan ska bara pröva en underrättelse om medlemmen söker ersättning för perioden som underrättelsen avser. En underrättelse som prövas kan leda till antingen sanktion eller bifall (om a-kassan inte anser att den sökande ska få en sanktion och om den sökande har rätt till ersättning). Om den sökande däremot inte söker ersättning ska underrättelsen avskrivas.

IAF har i den här granskningen undersökt varför det finns underrättelser där den sökande har sökt ersättning, men underrättelsen ändå blivit avskriven. Resultaten visar att en stor del underrättelser felaktigt avskrivits i stället för att registreras som bifall. När underrättelser felaktigt avskrivs påverkas sanktionsgraden, det vill säga andelen sanktioner av alla prövade underrättelser. Detta leder bland annat till att IAF i sina rapporter presenterar fel statistik.

Problem i regelverket för dagpenningavdrag vid pension

När en ersättningssökande börjar ta ut pension, påverkas den inkomstrelaterade ersättningen. Enligt 32 § lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring (ALF) ska dagpenningen minska med ett belopp motsvarande pensionen. Den samordningen ska ske från och med pensionens beslutsdatum.

IAF har dock noterat att om en person startar sitt uttag av pension mellan tisdag och fredag, motsvarar inte registreringen det tagna beslutet eftersom samordningen påbörjas först veckan därpå. Det innebär att den ersättningssökande erhåller för mycket ersättning under den första veckan.

³ A-kassornas service- och intresseorganisation

Det finns en otydlighet i regelverket ifråga om hur avdrag från dagpenningen ska göras när bara en del av veckan omfattas av pensionen. IAF konstaterar att det saknas bestämmelser för hur dagpenningavdrag ska göras när samordningen inte gäller hela veckan.

IAF:s bedömning av bristerna

IAF riktar kritik mot a-kassorna

- för att a-kassorna inte utformat sitt handläggningssystem så att möjligheten att registrera fel minimeras.

IAF riktar en anmärkning till a-kassorna

- för att a-kassorna inte regelbundet följer upp sin registerkvalitet.

IAF riktar ett påpekande till a-kassorna

- för att a-kassorna inte rättar eller tar bort felaktiga registreringar av beslut som tillhör gällande ersättningsperiod

Redogörelse för åtgärder

Som ett led i IAF:s uppföljning ska a-kassorna skriftligt redogöra för vilka åtgärder som a-kassorna planerar att vidta och vilka åtgärder som har vidtagits med anledning av de brister som redovisas i kapitel 7. Redogörelsen ska skickas till IAF senast den 31 mars 2025.

Innehåll

1	Inledning	9
1.1	Granskningens syfte, frågor och mål	9
1.2	Metod och genomförande	9
1.3	Byte av handläggningssystem	10
1.4	Avgränsningar	10
1.5	Rapportens disposition och innehåll	10
2	Underrättelse- och sanktionsregler	12
3	Kontroll av underrättelser som inte prövas	14
3.1	Sammanfattande iakttagelser	14
3.2	A-kassornas hantering av underrättelser	14
3.3	Många underrättelser registreras felaktigt	14
3.3.1	Underrättelser registreras som avskrivna i stället för bifall	15
3.3.2	Okunskap bland a-kassorna när bifallsbeslut ska registreras	15
3.3.3	Många underrättelser buntas	16
4	Kontroll av registrerade avstängningsbeslut	17
4.1	Sammanfattande iakttagelser	17
4.2	Beslut enligt 43 § ALF – missköter sitt arbetssökande	18
4.2.1	Registreringar tas inte bort	18
4.2.2	Fel i samband med ändringar av en ersättningsperiod	19
4.2.3	Registreringar som inte ändras till statusen definitiv	21
4.2.4	Ologiska ärendebeslut för underrättelser	22
4.2.5	Övriga upptäcka felaktigheter	22
4.3	Beslut enligt 43 a § ALF – förlänger tid i arbetslöshet	24
4.3.1	Felaktig registrering, fel paragraf och fel steg i trappan	24
4.4	Beslut enligt 43 b § ALF – orsakar sin arbetslöshet	25
4.4.1	Felaktig registrering av steg i trappan	25
5	Kontroll av verkställda avstängningsdagar	27
5.1	Sammanfattande iakttagelser	27
5.2	Avstängningstiden	28
5.3	Verkställande av avstängningsdagar	28
5.3.1	Avstängningsdagar verkställs	29
5.3.2	Avstängningar utförs inte alltid i tidsföljd	29
5.3.3	Avräknade avstängningsdagar	30
6	Övriga kontroller	31

6.1	Sammanfattande iakttagelser.....	31
6.2	Dagpenningavdrag vid pension.....	32
6.2.1	Pensioner som återkallas	32
6.2.2	Missat avdrag som leder till återkrav	33
6.2.3	Samordningen från och med en måndag för pensioner	33
6.3	Fiktiva personer	34
7	Slutsatser och bedömningar.....	35
7.1	Metoddiskussion om IAF:s kontroller av registrerade avstängningsbeslut.....	35
7.2	A-kassornas förutsättningar för att göra rätt måste bli bättre	35
7.3	Regelbunden uppföljning av registerkvaliteten behövs.....	36
7.4	Felaktiga registreringar inom gällande ersättningsperioder bör rättas	37
7.4.1	Felaktiga registreringar bör rättas.....	37
7.4.2	Kvarlämnade felaktiga registreringar bör tas bort	37
7.4.3	Förståelsen för vikten av korrekta registreringar måste bli bättre	37
7.5	Problem i samband med dagpenningavdrag vid pension	38
7.5.1	Reglering saknas när pensionsavdrag inte avser hela veckan	38
7.5.2	Viktigt med rätt registrering vid pension	38
7.6	Bristfällig eller saknad information i IAF:s statistik- och tillsynsdatasas	39
7.7	Redogörelse för åtgärder	39
	Källor.....	40
	Bilaga 1: IAF:s skala för bedömning av brister.....	41
	Bilaga 2: Kontroller som IAF inte gick vidare med	42
	Bilaga 3: Urval av a-kassor som har fått möjlighet att kommentera felaktiga registreringar	43
	Bilaga 4: Översikt av antalet felaktiga registreringar uppdelat per a-kassa	47
	Bilaga 5: Översikt av a-kassornas skäl till avskrivna underrättelser	50
	Bilaga 6: Ologiska ärendebeslut för underrättelser	52
	Bilaga 7: Regelverk.....	54

1 Inledning

IAF:s databas innehåller uppgifter om personer som tar emot ersättning från a-kassorna. Uppgifterna kommer från handläggarnas registreringar i a-kassornas ärendehanteringssystem. Vilka uppgifter som a-kassorna är skyldiga att lämna till IAF framgår av förordningen (1997:836) om a-kassor.

År 2017 publicerade IAF rapporten Rätt registrering – logiska kontroller i ASTAT (2017:15).⁴ Där undersökte vi om det fanns brister i a-kassornas registrering av vissa beslut. En av slutsatserna var att a-kassornas förutsättningar för att göra rätt måste bli bättre och att handläggningssystemet borde vara utformat så att möjligheten att registrera fel minimeras. Även förståelsen för vikten av korrekta registreringar behövde bli bättre. IAF konstaterade också att det behövs en regelbunden uppföljning av registerkvaliteten.

Det har nu gått mer än fem år sedan senaste registergranskningen och IAF har identifierat ytterligare motstridiga, eller på annat sätt ologiska uppgifter i IAF:s statistik- och tillsynsdatabas. Behovet av ytterligare kontroll av registerkvaliteten har därför blivit aktuellt igen. Syftet är att ge riksdagen, regeringen och andra intressenter ett tillförlitligt underlag som bygger på korrekt statistik.

Den här rapporten är en uppföljning av rapporten från 2017 och vänder sig främst till a-kassorna och Sveriges a-kassor samt andra intressenter som kan tänkas ha intresse av IAF:s registerkvalitet.

1.1 Granskningens syfte, frågor och mål

Syftet med den här granskningen är att kontrollera om a-kassorna registrerar uppgifter korrekt i sina system. Genom att kontrollera om det finns brister och återkoppla resultatet blir a-kassorna medvetna om förbättringsområden. Syftet är även att förhindra felaktiga utbetalningar som följd av felaktiga registreringar. IAF:s mål är att kvaliteten på uppgifter som a-kassorna registrerar ska förbättras.

1.2 Metod och genomförande

Utifrån tidigare erfarenheter och granskningar har IAF inventerat vilka ärendetyper⁵ som är mest aktuella för kontroller. Efter en första kontroll av ärenden skickade vi en

⁴ ASTAT är de individuppgifter som IAF får från a-kassorna med information om bland annat ersättningssökandes utbetalningar och beslut. Uppgifterna finns i IAF:s statistik- och tillsynsdatabas.

⁵ I den här granskningen använder vi ordet *ärendetyp* för olika slags beslut eller registreringar.

lista med upptäckta oklarheter till Sveriges a-kassor och bad dem informera oss om vad dessa kunde bero på.

Därefter skickade vi i september 2023 listor med ett urval av misstänkta felaktigheter till berörda a-kassor tillsammans med ett informationsbrev med instruktioner. Vi bad att få en kommentar till varför de felaktiga registreringarna fanns, hur de hade uppkommit och även om en korrigering skulle göras. Vi sammanställde sedan a-kassornas svar. I bilaga 3 redovisar vi tabeller över vilka a-kassor som ingår i urvalen. I bilaga 4 finns även en tabell som visar antalet felaktiga registreringar uppdelat per a-kassa mer i detalj.

Vi gjorde ett nytt uttag av misstänkta felaktiga registreringar under hösten 2023, där alla a-kassor under december 2023 fick ta del av sina registreringar. Den gången ställde vi inga krav på respons.

1.3 Byte av handläggningssystem

A-kassorna bytte handläggningssystem under 2022. Unionen gick över till det nya systemet i maj 2022 och övriga a-kassor under hösten 2022. Ärenden flyttades från det gamla systemet ÄGA till det nya systemet Våra sidor. Däremot har man behållit systemintegrationen till bearbetningssystemet OAS, som består både av databas och beräkningsmoduler. Det är från OAS som uppgifterna till IAF:s statistik- och tillsynsdatabas exporteras.

1.4 Avgränsningar

De avskrivna underrättelser som ingått i granskningen har avskrivits under perioden januari 2022 till juli 2023 med underrättelseorsak att de ersättningssökande inte aktivt har sökt lämpliga arbeten. Övriga ärenden som ingått i granskningen har beslutats under januari 2019 – juli 2023.

I den här granskningen har inte ingått att granska om besluten som de enskilda fått från a-kassorna är korrekta. Vi har därför inte utrett om registreringarna är riktiga utifrån vilka beslut som fattats i enskilda ärenden.

1.5 Rapportens disposition och innehåll

I kapitel 1 ger vi bakgrunden till vår granskning, syftet med den och vilka frågor vi vill besvara. Vi beskriver även övergripande metoder vi har använt och

granskningens avgränsningar. I kapitel 2 sammanfattar vi kortfattat underrättelse och sanktionsregler.

I kapitel 3–6 redovisar vi granskningens resultat. I kapitel 7 redogör vi för våra slutsatser och bedömningar av de brister vi funnit i granskningen när det gäller felaktiga eller ologiska registreringar i a-kassornas system.

2 Underrättelse- och sanktionsregler

Arbetsförmedlingen ska skyndsamt underrätta a-kassan och IAF om det kan antas att en arbetssökande som får eller begär arbetslöshetsersättning missköter arbetssökandet, förlänger tiden i arbetslöshet eller orsakar arbetslösheten, eller inte uppfyller de allmänna villkoren för rätt till ersättning.⁶

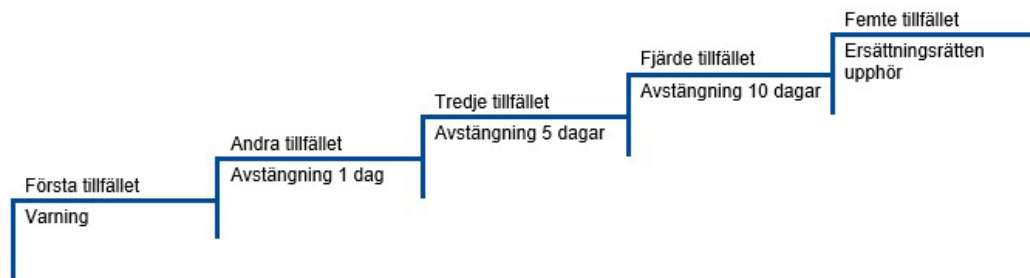
En arbetssökande som inte följer reglerna kan få sanktion. Enligt bestämmelserna ska en upptrappning av sanktioner göras när en arbetssökande upprepade gånger inte uppfyller kraven.⁷ Det finns tre olika sanktionstrappor, en för respektive sanktionsgrupp; att missköta sitt arbetssökande, att förlänga sin tid i arbetslöshet och att orsaka sin arbetslöshet, se figur 2.1 till 2.3.

§ 16 § första stycket förordningen om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten

Arbetsförmedlingen ska skyndsamt underrätta arbetslöshetskassan och Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen om det kan antas att en arbetssökande som får eller begär ersättning

- missköter arbetssökandet, förlänger tiden i arbetslöshet enligt 43–43 b §§ lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring, eller
- inte uppfyller de allmänna villkoren för rätt till ersättning enligt 9 eller 11 § samma lag

Figur 2.1: Sanktionstrappan enligt 43 § ALF, Missköter sitt arbetssökande.

⁶ 16 § förordningen (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

⁷ 43–43 b §§ lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring.

Figur 2.2: Sanktionstrappan enligt 43 a § ALF, Förlänger sin tid i arbetslöshet.

Figur 2.3: Sanktionstrappan enligt 43 b § ALF, Orsakar sin arbetslöshet.

3 Kontroll av underrättelser som inte prövas

I det här kapitlet redogör vi för våra kontroller av underrättelser som inte prövats. Många underrättelser som a-kassorna tar emot är inte aktuella för prövning eftersom en underrättelse bara ska prövas om medlemmen söker ersättning. Underrättelser som inte prövas ska avskrivas.

Vi redovisar resultaten av de kontroller som IAF har gjort av de underrättelser som är avskrivna, trots att den ersättningsökande har fått ersättning och borde vara prövade för sanktion eller bifall.

3.1 Sammanfattande iakttagelser

- Många underrättelser registreras fel av a-kassorna och speglar inte beslutet. Vissa handläggare saknar kunskap om när en underrättelse ska registreras som *Avskriven* respektive *Bifall* och följer därmed inte handläggarstödet⁸.

3.2 A-kassornas hantering av underrättelser

En underrättelse ska prövas när den ersättningsökande söker ersättning för den period som a-kassan ska besluta om åtgärd för. Prövade underrättelser är de underrättelser där a-kassan fattar beslut om sanktion eller bifall.

Om den sökande inte söker ersättning ska a-kassan avskriva men bevaka underrättelsen. Om den sökande vid ett senare tillfälle söker ersättning för perioden ska a-kassan på nytt ta upp underrättelsen för prövning.

3.3 Många underrättelser registreras felaktigt

IAF har kontrollerat underrättelser som a-kassorna har avskrivit och som Arbetsförmedlingen skickat eftersom det fanns skäl att anta att den ersättningsökande inte uppfyllde villkoren för att få ersättning på grund av för få sökta arbeten.⁹ Vi har inriktat oss på avskrivna underrättelser där den sökande har fått ersättning minst två veckor både under den månad som hen har sökt för få

⁸ Meddelanden från Arbetsförmedlingen. Ett handläggarstöd för arbetslöshetskassorna 6.0, 2024-07-11

⁹ 43 § 5 ALF

arbeten samt månaden efter. Totalt blev vår population 11 200¹⁰ underrättelser, där a-kassorna avskrivit underrättelsen under januari 2022 – juli 2023.

För att få en inblick i varför a-kassorna avskrivit underrättelserna, skickade vi ett urval med 20¹¹ underrättelser till respektive a-kassa där vi bad om en kommentar till varför underrättelsen var avskriven. Samtliga a-kassor lämnade kommentarer om respektive underrättelse och förklarade varför den blivit avskriven. Samtliga a-kassor hade felregistrerade ärenden, men i varierande omfattning. En översikt av orsakerna till avskrivningarna finns i bilaga 5.

3.3.1 Underrättelser registreras som avskrivna i stället för bifall

När a-kassan efter prövning anser att den sökande inte ska få någon sanktion och att den sökande har fortsatt rätt till ersättning, ska a-kassan enligt handläggarstödet fatta beslut om bifall. Vår granskning visar dock att många underrättelser registreras som avskrivna i stället för att registreras som bifall.

33 procent av de underrättelser som a-kassorna fick möjlighet att kommentera, skulle enligt IAF ha registrerats som bifall (eftersom sökande fick ersättning) i stället för att ha blivit avskrivna. En skattning av totalt antal under perioden visar att drygt 3 300 underrättelser var felregistrerade.

3.3.2 Okunskap bland a-kassorna när bifallsbeslut ska registreras

Svaren från a-kassorna i vårt urval av avskrivna underrättelser visar en stor kunskapsbrist om när ett bifallsbeslut ska tas.

Följande citat visar att a-kassan saknar kunskap om att de har prövat underrättelsen och kommit fram till att den ersättningssökande inte har gjort något fel och därför skulle ha registrerat ärendet som bifall i stället för avskriven. Även i dessa fall har sökanden fått ersättning och a-kassorna skulle ha registrerat bifall i stället för att avskrivning.

¹⁰ Arbetslöshetskassornas svar visar att vår population innehöll en viss mängd underrättelser som buntats, se avsnitt 3.2.3.

¹¹ En arbetslöshetskassa hade endast 16 aktuella underrättelser

Citat från Journalisternas a-kassa:

Citat från Arbetslöshetskassan för service och kommunikation:

Några a-kassor blev medvetna om felregistreringarna genom de ärenden vi sände ut i september och meddelade att de kommer att rätta felen som upptäckts.

3.3.3 Många underrättelser buntas

I vårt urval var buntade¹² underrättelser den näst största anledningen till att underrättelsen var avskriven, 33 procent. Andelen är större i verkligheten eftersom vi hade för avsikt att inte alls ta med de buntade underrättelserna vid datauttaget, men inte fullt ut lyckades rensa bort dem.

Vid ett nytt datauttag i november 2023, där vi tog hänsyn till den information vi hade fått från a-kassorna, uppskattade vi att 50 procent av de avskrivna underrättelserna vara buntade.

¹² Buntning innebär att vid flera underrättelser för samma individ, tar a-kassan bara beslut i ett ärende.

4 Kontroll av registrerade avstängningsbeslut

I det här kapitlet redogör vi för kontroller av registerkvaliteten på registrerade avstängningsbeslut. Tidigare kontroller har visat att a-kassorna inte alltid registrerar sanktionsbeslut korrekt. Det kan exempelvis saknas ett eller flera steg i trappan eller finnas fler än ett beslut på samma trappsteg. Det går inte att avgöra om en registrering är fel enbart genom att utgå från IAF:s statistik- och tillsynsdatas. Vi har därför i varje fall där oklarheter har upptäckts frågat a-kassorna om orsaken till registreringen.

4.1 Sammanfattande iakttagelser

- Det vanligaste felet i vår granskning när det gäller 43 § ALF är att det finns registreringar av beslut som inte ska ligga kvar i systemet. I många fall registrerar a-kassan sanktionsbeslut för två separata underrättelser på samma trappsteg i sanktionstrappan trots att det bara är den ena registreringen av en sanktion som är rätt.
- Handläggningssystemet saknar inbyggda kontroller som uppmärksammar handläggaren på att en registrering är ologisk. Exempelvis saknas en kontroll av att en registrering av en underrättelse stämmer överens av en åtgärd.
- A-kassorna behöver ibland hantera underrättelser och fatta ett preliminärt beslut innan en ny ersättningsperiod har beviljats. I vissa fall missar handläggaren sedan att ändra i beslutet så att det motsvarar de nya förutsättningarna när en ersättningsperiod har beviljats.
- A-kassorna hanterar inte alltid sanktionsbeslut korrekt i samband med ändringar av en ersättningsperiod. När förutsättningarna för en ersättningsperiod ändras, missar handläggarna ibland att ändra i beslutet så att det blir rätt steg i sanktionstrappan. Det händer även att en beslutad sanktion i efterhand hamnar utanför en ersättningsperiod.
- Det händer att handläggaren registrerar ett beslut på fel steg i sanktionstrappan eller väljer fel paragraf för sanktionsbeslutet.
- A-kassornas system kan inte hantera när underrättelser inte skickas från Arbetsförmedlingen i kronologisk ordning.
- I några fall saknas registreringar i IAF:s statistik- och tillsynsdatas. Det rör sig om perioden före hösten 2022, och beror på uttagsregler för uppgifter vid export av data till IAF.

4.2 Beslut enligt 43 § ALF – missköter sitt arbetssökande

IAF har undersökt om det förekommer ologiska eller felaktiga registreringar för sanktionstrappan enligt 43 § ALF. Undersökningen gäller 1 januari 2019 – 31 juli 2023.

De ologiska eller felaktiga registreringar vi tagit fram gäller följande situationer:

- Sanktionsbesluten kom i ologisk ordning inom en ersättningsperiod.
- Beslut saknades om varning/sanktion för steg 1 och steg 2 i trappan inom ersättningsperioden.
- Det fanns varningar innan ersättningsperioden påbörjades.

Totalt identifierade vi cirka 650 felaktiga registreringar. Vi skickade ut listor till ett urval av 11 a-kassor för att hämta in kommentarer. Totalt gällde urvalet av felaktiga registreringar 80 ersättnings sökande, se bilaga 3. I följande avsnitt redovisar vi resultat från våra kontroller och vad berörda a-kassor har meddelat oss är orsaken till de ologiska eller felaktiga registreringarna.

4.2.1 Registreringar tas inte bort

Det vanligaste felet vi har sett enligt 43 § ALF är att sanktionsbeslut för två separata underrättelser registreras på samma trappsteg i sanktionstrappan. Av de kommentarer vi har fått från a-kassor som fått möjlighet att kontrollera våra fellistor som gällde det här problemet rör det sig om felregistreringar när underrättelsen inte har lett till en sanktion. Våra kontroller bekräftar att det finns kvarlämnade registrerade sanktionsbeslut, både för underrättelser där man gett bifall och för underrättelser som är avskrivna.

Citat från Hotell- och restauranganställdas a-kassa:

”Felaktigt registrerat som 1 dags avstängning, underrättelsen borde ha avskrivits [...]. Inget beslut är skickat till personen, endast en felaktig registrering.”

Andra exempel på orsaker till att det finns två registrerade sanktionsbeslut på samma trappsteg i sanktionstrappan:

- Registreringar ligger kvar efter buntning.
- Registreringar ligger kvar efter hantering vid övergång från en annan a-kassa.
- Registreringar ligger kvar i samband med ändringar av ersättningsperioden.

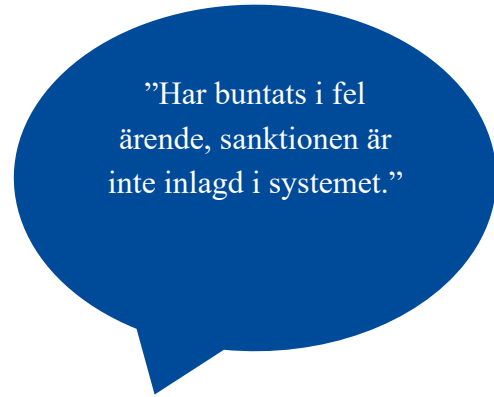

4.2.1.1 Kvarlämnade registreringar på samma eller närliggande datum

Bland de kontrollerade ärendena förekommer det dubbla registreringar med samma händelsedatum, trots att det bara finns ett ursprungsärende. Eftersom en av registreringarna ofta har statusen ”Preliminär”¹³ och den andra har statusen ”Definitiv” misstänker IAF att detta uppstår när ett ärende initialt avskrivs och det preliminära beslutet lämnas kvar. Om a-kassan senare beslutar om en annan åtgärd – att ge en sanktion – gör man en ny registrering.

Vissa dubbla registreringar har inte samma datum, men närliggande. Här kan orsaken vara felhantering i samband med att a-kassorna buntar ärenden. Registreringar lämnas felaktigt kvar, trots att det är i ett annat ärende som man fattat beslutet om sanktion. När handläggaren buntar ärenden, registrerar hen sanktionen bara i ett av ärendena och avskriver övriga ärenden. Uppgiften om vilka ärenden som har buntats skickas inte till IAF.

Citat från Transportarbetarnas a-kassa:

4.2.1.2 Kvarlämnade registreringar vid övergång från annan a-kassa

Det förekommer dubbla registreringar efter handläggning vid övergång till en annan a-kassa. IAF misstänker att fel kan uppstå i samband med att den nya a-kassan via övergångsbeviset får reda på att åtgärder redan har beslutats hos en annan a-kassa och att handläggaren då behöver ändra registreringen till ett annat steg i trappan.

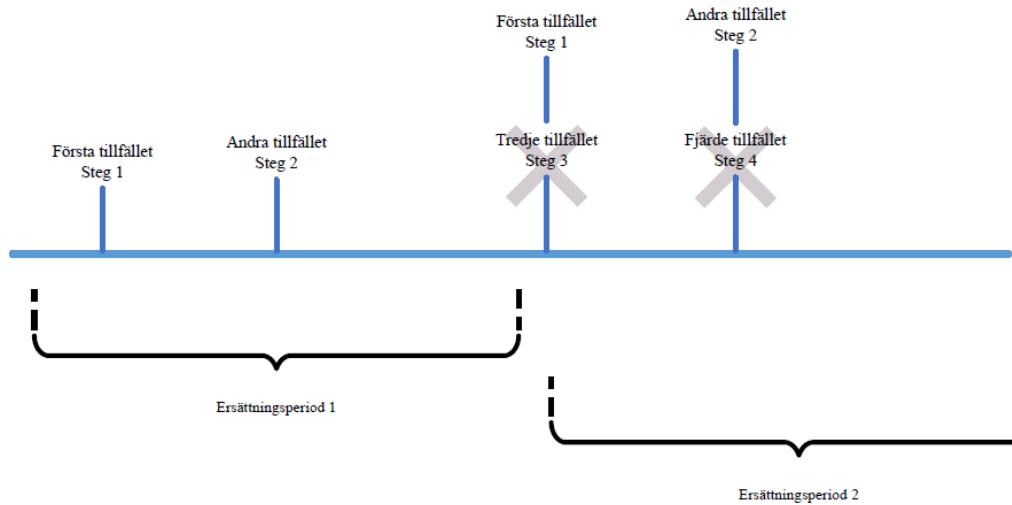
4.2.2 Fel i samband med ändringar av en ersättningsperiod

Eftersom syftet med ett beslut om sanktion är att det ska vara handlingskorrigerande, är det viktigt att den sökande får sanktionen så snart som möjligt efter händelsen som ligger till grund för underrättelsen från Arbetsförmedlingen. A-kassan kan därför behöva starta en utredning innan en ersättningsperiod har beviljats och innan man vet när den nya ersättningsperioden påbörjas. Handläggaren kan senare behöva ändra en preliminär registrering på ett sanktionssteg beroende på vilken gång i ordningen inom ersättningsperioden som en sanktion ges, se figur 4.1.

¹³ När a-kassan registrerar en underrättelse, tar den ett preliminärt beslut med bland annat syftet att hålla inne ersättning under utredningstiden. Sedan utreder arbetslöshetskassan ärendet och tar ett slutligt beslut.

Figur 4.1: Skiss över sanktionssteg vid ny ersättningsperiod.

Sanktionstrappan gäller inom en ersättningsperiod. Om den sökande uppfyller ett nytt arbetsvillkor och påbörjar en ny ersättningsperiod, ges en eventuell sanktion enligt första steget i den nya sanktionstrappan.

Det händer även att en redan beslutad sanktion hamnar utanför en ersättningsperiod om a-kassan fattar beslut om återkrav och om arbetslöshetskassan sätter ett slutdatum för ersättningsperioden som ligger innan den beslutade sanktionen. Det är ingen felaktig registrering utan en teknisk lösning som i efterhand blir ologisk.

4.2.2.1 Fel beslut i samband med en ny ersättningsperiod

Handläggare kan i samband med beslut om en ny ersättningsperiod behöva korrigera tidigare tagna beslut. Vi har sett fall där fel steg i trappan registreras när beslutet om sanktion har tagits inom en pågående ersättningsperiod, innan handläggaren fått information om att en ny period kommer att påbörjas. När medlemmen sedan får beslut om en ny ersättningsperiod har inte handläggaren uppmärksammat att den registrerade sanktionen egentligen borde höra till ett annat steg i sanktionstrappan.

Citat från GS a-kassa:

4.2.2.2 Beslut som i efterhand hamnar utanför en ersättningsperiod

En orsak till att sanktionsbeslut hamnar utanför en ersättningsperiod är att perioden har hunnit avslutas. Vid tidpunkten för beslutet är ersättningsperioden fortfarande

öppen, men därefter kommer uppgifter fram som gör att perioden ska stängas. I samband med det sätter systemet ett sista datum för perioden utifrån den senaste ersatta dagen som då kan vara tidigare än sanktionsbeslutet.

4.2.2.3 Felaktig stängning av ersättningsperiod

Det finns registreringar om avstängning enligt det femte steget i sanktionstrappan – stängning av ersättningsperioden – trots att det inte är den femte gången i ordningen som ett avstängningsbeslut har fattats.

I några fall har den sökande tackat nej till en programanvisning.

Citat från Hotell- och restauranganställdas a-kassa:

Handläggaren har då felaktigt registrerat ett beslut om stängning av ersättningsperioden i stället för att registrera ett avslagsbeslut enligt 11 § ALF – Avvisat Jobbgarantin för ungdomar.

”Vi har felaktigt registrerat stängning av ersättningsperiod [...] borde ha avskrivits eftersom hon inte har rätt till ersättning ...”

Vi har också sett felaktigheter när den sökande inte har rätt till ersättning och handläggaren felaktigt registrerat en stängning av ersättningsperioden i stället för att avskriva underrättelsen.

4.2.3 Registreringar som inte ändras till statusen definitiv

Vi kan utifrån vilken gång i ordningen som ett beslut enligt 43 § har fattats, se att vissa registreringar i sanktionstrappan saknas i IAF:s statistik- och tillsynsdatas. Hos a-kassorna är avstängningarna verkställda, men i IAF:s databas finns ingen registrering på det aktuella steget i sanktionstrappan. Enligt de a-kassor som kontrollerat detta i fellistorna syns inget fel i handläggningssystemet. Det är följaktligen bara i IAF:s databas som registreringarna saknas.

Det vi kan se som är gemensamt i dessa fall är att det saknas uppgift om ärendebeslut för underrättelsen. Avstängningarna är verkställda i anslutning till händelsedatumet för underrättelsen, men ingen registrering har skickats till IAF.

Citat från Transportarbetarnas a-kassa:

”[...] låg inte som definitiv, är rättad.”

Vi misstänker att anledningen till att uppgifterna saknas är att IAF tidigare inte fick uppgifter så länge besluten var preliminära. Registreringar som a-kassorna gjorde innan ett definitivt beslut hade fattats i ärendet skickades inte till IAF. Om handläggaren inte registrerade ett definitivt beslut i ärendet skickades inte heller uppgiften. Under hösten 2022 ändrades logiken i uttaget till IAF:s statistik- och tillsynsdatabas och sedan dess skickas alla registreringar om sanktion, oavsett om de är ett preliminärt eller definitivt beslut.

4.2.4 Ologiska ärendebeslut för underrättelser

IAF ser att det ofta saknas logiska kopplingar mellan underrättelsers ärendebeslut och en registrering. Förklaringen till att IAF saknar uppgift om vissa ärendebeslut kan i vissa fall vara att beslutet har tagits i ett rättnings- eller omprövningsärende, och att det saknar koppling till grundärendet.

Det finns underrättelser som inte har lett till sanktion men som har en koppling till en registrerad sanktion och tvärtom. IAF tog inte ut några fellistor till a-kassorna för de ologiska ärendebesluten. Bilaga 6 visar antalet och andelen ologiska sanktioner för underrättelser som inte stämmer med grundbeslutet.

4.2.5 Övriga upptäckta felaktigheter

Arbetsförmedlingen ska skicka underrättelser skyndsamt, så snart de får kännedom om en händelse där det finns anledning att anta att den arbetssökande inte uppfyller vissa villkor. Det kan i vissa fall innebära att Arbetsförmedlingen skickar flera underrättelser samtidigt. Ibland händer det att underrättelserna inte skickas i kronologisk ordning. A-kassornas system kan idag inte hantera detta.

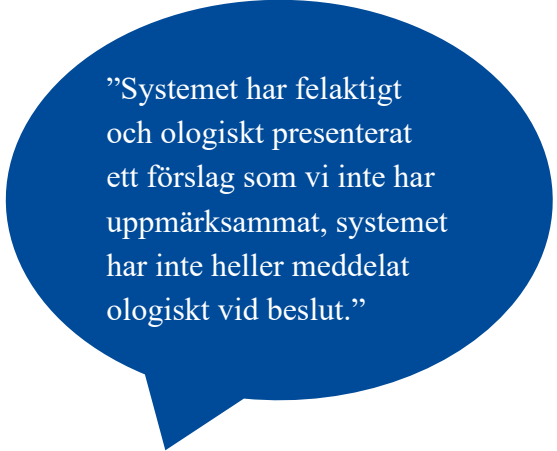

4.2.5.1 När underrättelser inte kommer i datumordning

När underrättelser inte kommer i rätt datumordning händer det att sanktionsbeslut registreras på samma steg i sanktionstrappan som en redan tidigare beslutad sanktion och som har ett senare händelsedatum.

Systemet föreslår en sanktion enligt nästkommande steg i trappan utifrån händelsedatumet. När en underrättelse inte kommer i rätt datumordning och handläggaren fattar två olika beslut om sanktion kan vi se att det inte alltid hanteras korrekt. När den nya underrättelsen kommer in till arbetslöshetskassan med ett tidigare händelsedatum behöver handläggaren själv se till att sanktionerna hamnar i rätt ordningsföljd.

Citat från Säljarnas a-kassa:

”Systemet har felaktigt och ologiskt presenterat ett förslag som vi inte har uppmärksammat, systemet har inte heller meddelat ologiskt vid beslut.”

4.2.5.2 Beslut på fel trappsteg

Granskningen visar att sanktioner ibland registreras på fel steg i sanktionstrappan. Det finns både registreringar som ligger i fel datumordning och registreringar som har samma händelsedatum men som har registrerats på två olika steg i sanktionstrappan.

Vid vissa tillfällen skickar Arbetsförmedlingen två olika underrättelser för samma händelse. Då har oftast den ena underrättelsen initierats av systemet och den andra av en handläggare där a-kassan felaktigt har fattat två beslut på två olika steg i sanktionstrappan fast det rör sig om en och samma händelse.

När a-kassan lägger in registreringar i fel datumordning kan de hamna på samma sanktionssteg som en tidigare sanktion. Enligt vad IAF kan se utifrån registreringsdatumen rör det sig om att underrättelser inte hanteras i kronologisk ordning, dvs. besluten om sanktion registreras inte i turordning utifrån när underrättelserna kom in. IAF misstänker att felet uppstår när ett beslut ändras och det redan finns sanktioner registrerade för underrättelser som har kommit senare.

4.2.5.3 Fel val av paragraf vid 5 dagars avstängning

Det förekommer att handläggaren av misstag registrerar fel avstängningsorsak. Exempelvis väljer hen steg 3 i sanktionstrappan för 43 § i stället för steg 1 i sanktionstrappan 43 a §. Den ersättningssökande ska i bägge fallen stängas av från rätt till ersättning under 5 ersättningsdagar. För den ersättningssökande blir ingenting

fel, utan hen stängs av från rätt till ersättning under 5 ersättningsdagar. Beslutet som kommuniceras är också korrekt, men det är registreringen som blir fel.

Exempel: Orsaken som ska registreras är att de sökande har förlängt tiden i arbetslöshet, enligt steg 1 i sanktionstrappan för 43 a §. I stället registreras av misstag orsaken att den sökande har misskött sitt ersättningsökande för tredje gången, steg 3 i sanktionstrappan för 43 §, se figur 4.2.

Figur 4.2: Bild över vallista för beslut.

Källa: Sveriges a-kassor

Citat från Unionens a-kassa:

"Korrekt beslut 43 a § , felregisterat som 43 § p 3."

4.3 Beslut enligt 43 a § ALF – förlänger tid i arbetslöshet

IAF har undersökt om det förekommer ologiska eller felaktiga registreringar för sanktionstrappan enligt 43 a § ALF. Undersökningen gäller perioden 1 januari 2019 – 31 juli 2023.

Resultatet av kontrollen var att cirka 250 personer fördelat på 21 a-kassor hade minst ett beslut om sanktion inom urvalsperioden och där ordningen på något sätt var ologisk inom den sökandes ersättningsperiod. IAF skickade fellistor till fyra a-kassor för att hämta in kommentarer, se bilaga 3.

4.3.1 Felaktig registrering, fel paragraf och fel steg i trappan

Den vanligaste felorsaken vi har sett för avstängningsbeslut enligt 43 a § ALF är att handläggaren väljer fel när sanktionen ska registreras, vilket har resulterat både i fel paragraf och fel steg i sanktionstrappan.

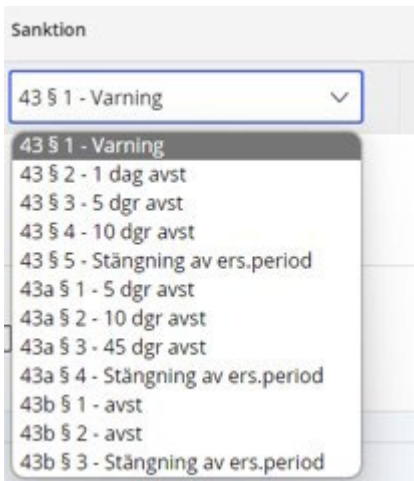
De a-kassor som har haft möjlighet att kommentera de listor med ologiska eller felaktiga registreringar som vi skickat, har svarat att själva beslutet om 45 dagars

avstängning var korrekt, men att handläggaren råkat registrera ”Steg 3” enligt 43 a § ALF när det skulle ha varit ”Steg 1” enligt 43 b § ALF.

Figur 4.3 visar att det är lätt att registrera fel avstängningsorsak eftersom antalet dagar inte står angivet i listan för besluten enligt 43 b § ALF. I bilden står det bara ”43b § 1 avst” och handläggaren kan då felaktigt välja ”43a § 3 – 45 dgr avst”, eftersom det är den enda raden där det står 45 dgr i listan.

Figur 4.3: Bild över vallista för beslut.

Citat från Fastighets a-kassa:

”Endast fel val av §.
Beslut om avstängning
i 45 dagar var rätt.”

Källa: Sveriges a-kassor

4.4 Beslut enligt 43 b § ALF – orsakar sin arbetslöshet

IAF har undersökt om det förekommer ologiska eller felaktiga registreringar för sanktionstrappan enligt 43 b § ALF. Undersökningen gäller perioden 1 januari 2019 – 31 juli 2023.

Resultatet av kontrollen gav cirka 75 personer fördelat på 15 a-kassor som hade minst ett beslut om sanktion inom urvalsperioden och där ordningen på något sätt var ologisk inom den sökandes ersättningsperiod. IAF skickade fellistor till tre a-kassor, se bilaga 3.

4.4.1 Felaktig registrering av steg i trappan

Av de kontroller vi har gjort och den information som vi har fått av de a-kassor som fått en fellista, kan vi konstatera att för de fel vi sett av felregistreringar enligt 43 b § ALF är orsaken att handläggaren väljer fel steg i trappan. Exempelvis kan steg 2 i sanktionstrappan vara registrerad utan att det finns ett steg 1. Figur 4.4 visar hur det ser ut i vallistan när en sanktion ska registreras.

Figur 4.4: Bild över vallista för beslut.

Sanktion

43 § 1 - Varning

- 43 § 1 - Varning
- 43 § 2 - 1 dag avst
- 43 § 3 - 5 dgr avst
- 43 § 4 - 10 dgr avst
- 43 § 5 - Stängning av ers.period
- 43a § 1 - 5 dgr avst
- 43a § 2 - 10 dgr avst
- 43a § 3 - 45 dgr avst
- 43a § 4 - Stängning av ers.period
- 43b § 1 - avst
- 43b § 2 - avst
- 43b § 3 - Stängning av ers.period

Citat från Visions a-kassa.

”Beslutet är korrekt i sak. Medlemmen har fått en första avstängning under ersättningsperioden, handläggaren har dock råkat registrera att det är andra gången.”

Källa: Sveriges a-kassor.

5 Kontroll av verkställda avstängningsdagar

I det här kapitlet redovisar vi våra kontroller av om avstängningsdagarna i ett beslut verkställs och när de läggs ut. Tidigare undersökningar visar att det ibland saknas uppgifter om verkställandet. Våra kontroller har lett till fellistor med sanktioner, där antalet beslutade avstängningsdagar inte stämmer med antalet verkställda avstängningsdagar och där utbetalning ändå har skett inom avstängningstiden¹⁴.

5.1 Sammanfattande iakttagelser

- Avstängningar verkställs, men allt underlag om hur dagarna verkställs skickas inte till IAF:s statistik- och tillsynsdatas. IAF får uppgifter om avstängningsdagar, vilket är dagar som redovisas på tidrapporten, antingen dagar när en sökande skulle haft ersättning eller så kallade avräknade dagar, när den sökande har redovisat arbete.
- När en avstängning verkställs genom att a-kassan gör ett återkrav i efterhand registreras inte uppgiften som avstängningsdagar och det går inte att se att avstängningsdagarna är verkställda i IAF:s databas.
- I vissa fall räknar a-kassorna av dagar manuellt och den uppgiften skickas inte till IAF.
- Det händer att ersättning betalas ut inom avstängningstiden, dvs. mellan den första och sista dagen för avklarandet. Avstängningar verkställs inte alltid i tidsföljd, och ersättningsdagar kan då finnas inom avstängningstiden. Det kan inträffa när tidrapporter kommer in i fel ordning.

¹⁴ Med avstängningstid menar vi tiden mellan händelsedatum och avklaratsdatum.

5.2 Avstängningstiden

Avstängningstiden räknas normalt från och med händelsedatumet. Om en avstängning redan pågår inleds avstängningstiden i stället efter utgången av den pågående avstängningen. En avstängning får inte pågå efter 112 kalenderdagar, räknat från och med när avstängningen inleddes.

I handläggningssystemet registreras en period för avstängningstiden för varje beslut om avstängning. Startdatumet för perioden sätts till händelsedatumet och slutdatumet till avklaratsdatumet, det vill säga det sista datumet för när beslutet är verkställt.

Handläggningssystemet behöver även hålla reda på om en avstängning redan pågår, och därför bestäms en ramtid. Ramtiden är antingen perioden från och med händelsedatumet, eller från och med när en eventuell föregående avstängning är avklarad till och med ett datum 112 dagar framåt.

När ett beslut initialt registreras i handläggningssystemet kan det sista datumet för verkställandet vara okänt och därför sätts avstängningstidens sista dag till det sista datumet för ramtiden. När den sökande har klarat av alla sina avstängningsdagar i beslutet ändras det sista datumet i avstängningstiden till det faktiska avklaringsdatumet.

§ Lag (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring 45 §

I avstängningstiden ingår dagar för vilka karenstid skulle ha tillgodoräknats eller dagpenning skulle ha lämnats, om avstängningen inte hade skett. Detsamma gäller dagar när den sökande utfört förvärvsarbete.

Avstängningstiden ska räknas från och med den dag då det förhållande som anges i 43–43 b §§ inträffat. Upprepas under pågående avstängningstid ett förhållande som medför avstängning på nytt, ska den nya avstängningstiden inledas vid utgången av den föregående avstängningstiden.

En avstängning får inte pågå längre än 112 kalenderdagar räknat från det avstängningsgrundande förhållandet. Om ny grund för avstängning inträffar under pågående avstängningstid, får avstängningen med anledning av det nya avstängningsgrundande förhållandet inte pågå längre än 112 kalenderdagar räknat från utgången av den föregående avstängningstiden.

5.3 Verkställande av avstängningsdagar

IAF har undersökt verkställandet av beslut om avstängning och när avstängningsdagarna läggs ut. Vi har utgått från antalet beslutade avstängningsdagar som inte stämmer med verkställda avstängningsdagar men där utbetalning gjorts inom avstängningstiden.

Resultatet av kontrollen för beslut enligt 43 § ALF gav cirka 250 personer fördelat på 20 a-kassor och för beslut enligt 43 a § ALF eller 43 b § ALF cirka 90 personer

fördelat på 16 a-kassor. IAF skickade ut fellistor till sju a-kassor. Fyra a-kassor fick en lista med beslut enligt 43 § ALF och tre a-kassor fick en lista med beslut enligt 43 a § ALF eller 43 b § ALF, se bilaga 3.

I följande avsnitt redovisar vi resultaten av våra kontroller och vad berörda a-kassor har gett som kommentar i ärendena på listorna ”Ej verkställt”.

5.3.1 Avstängningsdagar verkställs

Vår granskning visar att avstängningsdagar verkställs, men att det inte alltid går att se via de uppgifter som skickas till IAF:s statistik- och tillsynsdatabas. Före 2019 skickades bara uppgifter om utbetalningar av ersättningsdagar i en tidrapportvecka, men sedan hösten 2019 skickas även uppgiften om avstängningsdagar i tidrapportveckorna till IAF. Avstängningsdagar kan vara antingen dagar när den sökande skulle ha haft ersättning eller dagar när den sökande har redovisat arbete.

Det händer att avstängningsdagar först registreras, och sedan flyttas eller tas bort i efterhand så att de inte längre ligger inom beslutets avstängningstid.

Det förekommer också att avstängningen verkställs genom att ett återkrav görs. Kommunalarbetarnas a-kassa meddelade i flera fall ”Verkställd via återkrav”. Det finns då ingen registrering i IAF:s databas om att avstängningsdagarna är verkställda.

Citat från Kommunalarbetarnas a-kassa:

”[...] Sanktion verkställd via återkrav.”

5.3.2 Avstängningar utförs inte alltid i tidsföljd

Avstängningar verkställs så snart som möjligt, men om tidrapporter kommer in i fel ordning kan avstängningsdagarna hamna i ologisk tidsordning.

När avstängningsdagarna inte kalendermässigt ligger i tidsföljd, förlängs sanktionens avstängningstid. Det kan då förekomma ersättningsdagar i perioden mellan beslutets händelsedatum och beslutets datum för den sista avklarade dagen.

5.3.3 Avräknade avstängningsdagar

En avstängningsdag kan verkställas på en dag när den sökande har redovisat att hen varit arbetslös i sin tidsrapport. Avstängningsdagen kan också verkställas när den sökande har redovisat arbete, vilket framgår av 10 kap. 1 § andra stycket IAFFS 2018:2. De dagarna kallas för avräknade dagar.

För avräknade dagar som kan kopplas till en tidsrapport blir uppgifterna till IAF korrekt, eftersom uppgifter om avstängningsdagarna skickas för den aktuella tidsrapportveckan.

Handläggningssystemet håller reda på hur många dagar som är avklarade i beslutet om avstängning, men den informationen skickas inte till IAF.

5.3.3.1 Manuellt avräknade avstängningsdagar

För vissa avstängningsdagar kan a-kassan registrera avräknade dagar manuellt i handläggningssystemet för att de ska räknas som avklarade. Informationen om manuellt avräknade dagar skickas inte till IAF. Eftersom uppgiften inte skickas till oss är det svårt att följa upp om besluten om avstängning har verkställts.

Två olika a-kassor har kommenterat i våra fellistor när det gäller 43 § b ALF att avstängningsdagarna har räknats av manuellt.

Exempel på citat från a-kassor:

IF Metall: ”Manuellt avräknade avstängningsdagar.”

Lärarnas: ”[...] avräknade på grund av arbete innan ersättningsperioden startade.”

Lärarnas: ”[...] Avstängningen ska vara avklarad när ersättningsperioden börjar. Vi har nu registrerat manuellt att avstängningen är avklarad [...] innan ersättningsperioden började.”

§ Inspektionen för
arbetslöshetsförsäkringens
föreskrifter (IAFFS 2018:2)
om arbetslöshetsförsäkring

Kap. 10 Avstängning

1 § En avstängningsdag är alltid en hel dag. Maximalt fem avstängningsdagar kan räknas av per vecka (femdagersregeln). Detta gäller även för en sökande som minskat sitt arbetsutbud så att normalarbetstiden överstiger arbetsutbudet.

Inom ramen för femdagersregeln ska samtliga dagar som den sökande arbetat minst tre timmar räknas som avstängningsdagar. Detta gäller även lördag och söndag.

6 Övriga kontroller

I det här kapitlet redovisar vi övriga kontroller som IAF har gjort, men som inte rör underrättelser eller avstängningar. Det gäller dagpenningavdrag vid uttag av pension och användande av testpersonnummer i produktionsmiljön.

6.1 Sammanfattande iakttagelser

- Avdrag på dagpenningen ska göras om en sökande får allmän ålderspension, tjänstepension eller ersättning från någon annan än a-kassan. Det finns i dag en begränsning i a-kassornas handläggningssystem som gör att det inte går att byta dagpenning mitt i en vecka.
- A-kassornas användande av testpersonnummer i produktionsmiljön ökar risken för felaktiga utbetalningar. Testpersonnummer är skapade för att användas i testmiljöer och ska inte användas i en skarp produktionsmiljö.

6.2 Dagpenningavdrag vid pension

IAF har undersökt om a-kassorna gör avdrag för pension eller ersättning från annan på dagpenningen. Vi valde ut personer som hade minst ett dagpenninggrundande beslut mellan 1 januari 2019 och 31 juli 2023 för

- ersättning från annan
- förtida uttag av allmän pension
- tjänstepension.

Personerna vi granskade hade fått inkomstrelaterad ersättning på 80 procent av dagsförtjänsten utan att a-kassorna hade gjort avdrag på dagpenningen. Andra urvalsparametrar var att a-kassorna hade betalat ut fem dagars ersättning med samma dagpeng för en och samma vecka och att de inte hade gjort något återkrav.

Granskningen resulterade i att vi skickade listor till 19 a-kassor med cirka 160 ersättningssökande. Vi frågade a-kassorna om varför samordning¹⁵ inte hade skett för dagpenningen. Nästan alla sökande hade ett beslut om pension.

6.2.1 Pensioner som återkallas

Ibland återkallas pensioner och då ska ingen samordning med dagpenningen göras. Många a-kassor svarade på vår förfrågan om återkallade pensioner, att de kontrollerar uppgiften på olika sätt, till exempel i dokument från Försäkringskassan, genom nya sökningar mot LEFI Online¹⁶. Ibland tar a-kassorna även kontakt med Pensionsmyndigheten. Det IAF kan konstatera är att uppgiften om att pensionen har återkallats ibland inte registreras i systemet eller att uppgiften registreras med fel slutdatum.

Vid vårt uttag av ersättningssökande där a-kassan inte hade gjort någon samordning, fick vi av misstag med sökande med återkallad pension. Vi hade inte tagit hänsyn till den senaste uppgiften, utan vi tog ut ett tidigare registrerat beslut om pension som

§ Lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring Inkomstrelaterad ersättning

31 § Om en sökande med anledning av arbetslöshet fortlöpande får ersättning från någon annan än arbetslöshetskassan, får dagpenning lämnas med högst skillnaden mellan det högsta belopp som får lämnas enligt 26 och 27 a-30 §§ och ersättningen.

Avdrag på dagpenningen

32 § Om en sökande får allmän ålderspension eller annan pension som lämnas på grund av förvärvsarbete, ska dagpenningen minskas med pensionen.

¹⁵ Samordning innebär att dagpenningen minskas med pension eller annan ersättning.

¹⁶ LEFI Online står för Leverera förmånsinformation och är en e-tjänst för uppgiftsutlämnande från Försäkringskassan.

inte hade ett slutdatum. Personerna hade dubbla registrerade beslut om pension där perioderna överlappade varandra.

6.2.2 Missat avdrag som leder till återkrav

På de fellistor vi skickade till a-kassorna, fanns några fall där avdraget (samordningen) hade missats. De aktuella a-kassorna svarade att de skulle skapa återkrav. Vi kan se att återkrav har skapats för ungefär 92 000 kronor för de personer som fanns på våra utskickade listor och för vår granskningsperiod efter det att listorna skickades ut. För andra personer hade a-kassorna redan skapat återkrav för den aktuella perioden efter det att våra fellistor gjordes.

6.2.3 Samordningen från och med en måndag för pensioner

Vi har även uppmärksammat att det förekommer ersättningssökande där det vid starten av deras uttag av pension inte har skett någon samordning om startdatumet är mellan en tisdag och en fredag. Ofta kommer uppgiften om pension i efterskott, när utbetalningen av den sökandes ersättning redan är gjord. Arbetslöshetskassorna har hanterat detta korrekt genom att skapa återkrav, så att samordningen av dagpenningen gäller förutom för startveckan om startdatumet är mellan tisdag och fredag.

A-kassorna har i sina svar skrivit att det är en begränsning i deras system som gör att det inte går att byta dagpenning mitt i en vecka. Beräkningarna kan inte göras per ersättningsdag utan hanteringen av dagpenningen måste ske veckovis.

Citat från Ledarnas a-kassa:

”Det är ett känt fel att ÄGA ibland inte kan hantera avdrag som påbörjas mitt i en vecka.”

Citat från Kommunalarbetarnas a-kassa:

”[...] OAS klarar inte av att byta dagpenning mitt i veckan så därför börjar avdraget från måndagen efter.”

Citat från Handelsanställdas a-kassa:

”2022-04-01 är en fredag. Av systemtekniska skäl görs inte avdrag för pension som gäller from en tisdag–fredag under veckan. Den dagpenning som är gällande måndagen i veckan betalas ut för hela veckan eftersom det är en veckoförsäkring. Handels a-kassa registrerar därför pensionen från måndagen nästkommande

vecka. I det här fallet har pensionen registrerats med fel from-datum utifrån våra rutiner.”

6.3 Fiktiva personer

IAF har sedan tidigare sett att det förekommer fiktiva personer registrerade i vår databas, det vill säga personer som har Skatteverkets testpersonnummer.

Testpersonnummer är speciellt framtagna av Skatteverket för teständamål för de som arbetar med utveckling av olika system. De är definitionsmässigt korrekta, men kommer aldrig att användas till riktiga personer. Testpersonnummer får användas av alla, men det är viktigt att veta att de enbart är till för testmiljöer och att det finns risker med att använda testpersonnummer i en skarp produktionsmiljö.

Vid vår kontroll hade 3 olika testpersonnummer använts i produktionsmiljön där a-kassorna har registrerat olika sorters beslut på personerna sedan 2019. Vi skickade listor till 9¹⁷ a-kassor, varav 6 av a-kassorna svarade att borttag av testpersonerna har gjorts eller kommer att göras i systemet.

Testpersonnummer gör att uppgifter blir missvisande och det leder till en ökad risk för fusk och oegentligheter, vilket kan leda till felaktiga utbetalningar.

¹⁷ Borde ha varit åtta listor, eftersom en lista gällde registreringar gjorda 2017 eller tidigare.

7 Slutsatser och bedömningar

I det här kapitlet presenterar vi de slutsatser som är baserade på resultatet i kapitel 3–6. I bilaga 1 finns den fyrgradiga skala som vi utgår ifrån för att bedöma allvaret i de brister som vi funnit i granskningen. Vi lyfter även fram utvecklingsområden för a-kassorna samt områden som IAF menar kan behöva undersökas vidare.

Det är viktigt att de uppgifter som a-kassorna registrerar är korrekta och återger det beslut som har tagits. Uppgifterna ska ligga till grund vid uppföljning av arbetslöshetsförsäkringen. Vid felaktiga registreringar ökar risken att riksdagen och regeringen fattar beslut utifrån felaktigt underlag.

Felaktiga registreringar ökar även risken för felaktiga beslut för den ersättningssökande med risk för felaktiga utbetalningar som följd.

IAF:s övergripande slutsats är att samtliga a-kassor fortfarande har brister i sina registrerade uppgifter och att kvaliteten inte har förbättrats sedan den förra granskningen 2017.

IAF har inte kunnat se att det uppstått vare sig fler eller färre fel i och med bytet av handläggningssystem som gjordes under 2022.

7.1 Metoddiskussion om IAF:s kontroller av registrerade avstängningsbeslut

IAF har i den här granskningen undersökt om det finns ologiska eller felaktiga registreringar av sanktioner. I granskningen har inte ingått att granska om besluten som a-kassorna fattat är korrekta. På det sätt som vi har gjort våra kontroller kan en enskild registrerad sanktion inte bli ologisk. Det är bara ersättningssökande med flera sanktioner som ger möjlighet att kontrollera om registreringarna är motstridiga. Vi har därför inte haft möjlighet att ta fram det totala antalet felregistrerade beslut. Av den anledningen har vi valt att inte redovisa andelen registrerade fel per a-kassa. IAF kan dock konstatera att vissa a-kassor har fler brister i sina registrerade uppgifter än andra.

7.2 A-kassornas förutsättningar för att göra rätt måste bli bättre

Redan 2017 påpekade IAF att a-kassornas system bör vara skapat på ett sådant sätt att risken att registrera fel minimeras. IAF menade att när ett nytt

ärendehanteringssystem var på gång att byggas, var det viktigt att beakta de brister som påvisats.¹⁸ A-kassorna gick över till det nya systemet under 2022. IAF konstaterar att det nya systemet inte har lett till färre felregistreringar.

IAF riktar kritik mot a-kassorna

- För att de inte utformat sitt handläggningssystem så att möjligheten att registrera fel minimeras.

I den här granskningen har IAF uppmärksammat några situationer där det saknas signaler till handläggaren i systemet om att kontrollera varningar eller avstängningar registrerade på den ersättningsökande:

- När en registrering av en sanktion inom en ersättningsperiod inte följer ordningen i sanktionstrappan.
- När en ny sanktion registreras med ett händelsedatum som gör att redan registrerade sanktioner i trappan behöver flyttas om.
- När kopplingen mellan ärendebeslut och registrerad sanktion inte stämmer överens.
- När nya ersättningsperioder skapas. Handläggaren behöver uppmärksammas på om det finns tidigare beslut som hamnar inom den nya perioden och att handläggaren behöver byta till ett annat steg i sanktionstrappan.

7.3 Regelbunden uppföljning av registerkvaliteten behövs

IAF riktar en anmärkning till a-kassorna

- För att de inte regelbundet följer upp sin registerkvalitet.

IAF framhöll redan i sin rapport 2017 att a-kassorna regelbundet bör följa upp sin registerkvalitet.¹⁹ Eftersom det är ett återkommande problem med felaktiga uppgifter av registrerade beslut, vill IAF ännu en gång framhålla att det är en enkel och resurssnål aktivitet för de a-kassor som har brister, att själva regelbundet följa upp sin registerkvalitet genom exempelvis stickprov.

IAF menar att det är viktigt att uppgifterna i IAF:s statistik- och tillsynsdatabas är tillförlitliga. En korrekt statistik är en grundförutsättning för att riksdagen och regeringen ska kunna fatta beslut om lagar och förordningar på ett rättvisande underlag.

¹⁸ IAF rapport 2017:15

¹⁹ IAF rapport 2017:15

7.4 Felaktiga registreringar inom gällande ersättningsperioder bör rättas

IAF riktar ett påpekande till a-kassorna

- För att de inte rättar eller tar bort felaktiga registreringar av beslut som tillhör gällande ersättningsperioder.

7.4.1 Felaktiga registreringar bör rättas

Det är viktigt att registreringarna av sanktionsbeslut är korrekta, eftersom systemet använder informationen för att ge ett förslag om sanktion utifrån vad som tidigare har registrerats.

IAF anser att alla felaktiga registreringar i en pågående ersättningsperiod ska rättas, oavsett om de kommer att verkställas eller inte.

IAF anser dock att sanktionsbeslut som hamnar utanför en avslutad ersättningsperiod i efterhand inte behöver korrigeras. I dessa fallen har systemet satt ett sista datum för perioden utifrån den senast ersatta dagen. Det är en teknisk lösning och ersättningsperioden var pågående när beslutet om sanktion togs.

7.4.2 Kvarlämnade felaktiga registreringar bör tas bort

IAF kan konstatera att a-kassorna i stor utsträckning lämnar kvar registreringar om avstängning i systemet fast ärendet inte leder till sanktion. Det leder till fel uppgifter i handläggningssystemet. Risken finns då att handläggningssystemet föreslår fel åtgärd för en nästkommande underrättelse, eftersom det föreslår en sanktion utifrån vad som tidigare har registrerats. Felaktiga registreringar kan enligt IAF öka risken för felaktiga utbetalningar.

7.4.3 Förståelsen för vikten av korrekta registreringar måste bli bättre

IAF underströk redan 2017 att det är viktigt att sprida betydelsen av korrekt registrering på samtliga a-kassor och kontinuerligt ta upp det bland handläggarna. Vi kan i den här granskningen konstatera att problemet kvarstår. Av de kommentarer vi fått beträffande våra fellistor, framgår att vissa handläggare menar att det viktiga är att den ersättningsökande har fått rätt information. IAF kan dock konstatera att om inte registreringarna stämmer i systemet, finns stor risk att den ersättningsökande drabbas vid ytterligare en sanktion och en ökad risk för felaktiga utbetalningar.

7.5 Problem i samband med dagpenningavdrag vid pension

Det finns en begränsning i a-kassornas system som gör att det inte går att byta dagpenning mitt i en vecka. Beräkningar kan inte göras per ersättningsdag utan hanteringen av dagpenningen måste ske veckovis. Det innebär att om en person startar sitt uttag av pension mellan en tisdag och fredag, betalar a-kassorna ut för mycket i arbetslöshetsersättning under startveckan och dessutom motsvarar inte registreringen beslutet om pension.

7.5.1 Reglering saknas när pensionsavdrag inte avser hela veckan

Enligt regelverket 32 § ALF ska dagpenningavdrag göras vid uttag av pension från pensionens beslutsdatum. Gäller beslutet om pension mitt i veckan, ska avdrag ske. Om samordningen startas från och med måndagen veckan därpå, ska a-kassan göra återkrav för dagarna veckan före.

Det finns dock ett problem i regelverket om hur avdrag från dagpenningen ska göras när bara del av veckan omfattas av pensionen. Arbetslöshetsförsäkringen är en så kallad veckoförsäkring som kan ge ersättning för mellan en och fem dagar per vecka beroende på arbetslöshetens omfattning. För personer som är arbetslösa under bara en del av en vecka beräknas ersättningen enligt en omräkningstabell²⁰. Med hjälp av tabellen kan man bestämma antalet ersättningsdagar som ska gälla för hela veckan, utan att fastställa enskilda kalenderdagar.

Problemet uppstår när en person startar sitt uttag av pension mellan en tisdag och en fredag i en vecka och samordningen ska göras för dagpenningen. Då vet man inte vilka dagar som hör till tiden med pension och vilka dagar som hör till tiden utan pension. IAF konstaterar att det saknas reglering för hur dagpenningavdrag ska göras när samordningen inte gäller hela veckan och när den ersättningssökande enligt omräkningstabellen inte är berättigad till alla fem ersättningsdagarna i den aktuella veckan.

Den 1 oktober 2025 väntas det nya regelverket för arbetslöshetsförsäkringen träda i kraft. Eftersom förordningen och föreskrifterna ännu inte är på plats, är det svårt att förutsäga om problemet kommer att kvarstå.

7.5.2 Viktigt med rätt registrering vid pension

Rätt registrering av uppgifter om pension är viktigt, både vid start av pension och vid en eventuell återkallelse. Vid våra kontroller upptäckte vi några fall där uppgiften om

²⁰ Bilaga till 9 § förordningen (1997:835) om arbetslöshetsförsäkringen.

att pensionen var återkallad inte hade registrerats eller att fel slutdatum hade angetts. Det är viktigt att uppgifterna om pension registreras korrekt eftersom det påverkar ersättningen. Om pensionen återkallas utan att det registreras i systemet, leder det till att den sökande får för lite ersättning.

7.6 Bristfällig eller saknad information i IAF:s statistik- och tillsynsdatabas

IAF saknar idag somliga uppgifter i sin statistik- och tillsynsdatabas vilket i vissa fall leder till svårigheter att ta fram rätt statistik. Ett utvecklingsarbete pågår och förhoppningen är att IAF framöver kan få dessa uppgifter.

7.7 Redogörelse för åtgärder

Som ett led i IAF:s uppföljning ska alla a-kassor skriftligt redogöra för vilka åtgärder som a-kassorna planerar att vidta och åtgärder som har vidtagits med anledning av de brister som redovisas i kapitel 7. Redogörelsen ska skickas till IAF senast den 31 mars 2025.

Källor

Författningar

Förordning (1997:836) om arbetslöshetskassor.

Lag (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring (ALF).

Andra publikationer

IAF:s rapport 2014:25, *Kartläggning av arbetslöshetskassornas beslut efter underrättelse från Arbetsförmedlingen.*

IAF:s rapport 2016:23 *Sanktioner inom aktivitetsstödet och arbetslöshetsförsäkringen.*

IAF:s rapport 2017:6, *Underrättelser och sanktioner för personer med arbetslöshetsersättning.*

IAF:s rapport 2017:15, *Rätt registrering – logiska kontroller i ASTAT.*

IAF:s rapport 2019:2, *Sammanläggning av underrättelser på arbetslöshetskassorna.*

IAF:s rapport 2019:5 *Lika i sak – lika för alla.*

IAF:s rapport 2021/468, *Orsaker till och effekter av långa handläggningstider för underrättelser.*

Övrigt

Sveriges a-kassor, Meddelanden från Arbetsförmedlingen. Ett handläggarstöd för arbetslöshetskassorna, version 5.0, 2023-06-28.

<https://www.forsakringskassan.se/myndigheter-och-samarbetspartner/e-tjanster-for-myndigheter-och-samarbetspartner/lefi-online>, 2024-08-21

Mejl från Sveriges a-kassor: IAF 2023/27–37

Bilaga 1: IAF:s skala för bedömning av brister

När vi genom vår tillsyn och granskning har funnit brister i tillämpningen av regelverket eller i den övriga verksamheten, ska vi påtala bristerna till den aktör vi har granskat. För att tydliggöra denna återkoppling och för att underlätta för aktören att vidta åtgärder för att komma till rätta med bristerna, bedömer vi allvaret i bristerna utifrån nedanstående fyrgradiga skala.

1. Påpekande

IAF påpekar en brist, när bristen inte har fått några eller endast små konsekvenser.

2. Anmärkning

IAF riktar en anmärkning mot den aktör vi har granskat när bristen är av liten omfattning eller mindre allvarlig art.

3. Kritik

IAF riktar kritik mot den aktör vi har granskat när bristen är omfattande men mindre allvarlig, eller när bristen är allvarlig men mindre omfattande.

4. Allvarlig kritik

IAF riktar allvarlig kritik mot den aktör vi har granskat när bristen är av större omfattning eller avser allvarligare avsteg från gällande regelverk, eller av sådan art att den riskerar att skada arbetslöshetsförsäkringens legitimitet.

Bilaga 2: Kontroller som IAF inte gick vidare med

Utöver de kontroller som ledde till förfrågningar till a-kassorna gjorde IAF även en rad andra undersökningar. Av de kontrollerna framkom inga större felaktigheter vilket ledde till att man inte gick vidare med dessa ärenden.

Dubbla utbetalningar

Kontrollen visade att fyra personer fått dubbla utbetalningar där halvdagar betalats ut för mycket vid tre tillfällen vid övergång mellan a-kassor. Den fjärde har haft dubbelt medlemskap i fyra dagar. Summan av de felaktiga utbetalningarna understiger 5 000 kronor.

Uteslutningar

IAF undersökte om det fanns personer som fått ersättning trots att de var uteslutna från medlemskap. Kontrollen visade att ingen utesluten hade fått inkomstbaserad ersättning.

Ålder på ersättningstagaren

Vårt syfte med kontrollen var att se om det fanns personer som fått grund ersättning före 20-årsdagen eller efter 65-årsdagen (eller 66-årsdagen från år 2023). Under 2020 hade fyra ungdomar fått en halv dags grund ersättning dagen före sin 20-årsdag och 2 pensionärer hade fått en halv dags ersättning på sin 65-årsdag, 2016 och 2022.

För många ersättningsdagar i en vecka

IAF letade efter personer som fått fler än 5 dagars ersättning i en kassakortsvecka. Kontrollen visar att ingen har fått utbetalt för mer än 5 dagar för en vecka.

Medlemskap vid inkomstbaserad ersättning

Vid kontroll framkom att alla som fått inkomstbaserad ersättning uppfyllde medlemsvillkoret.

Bilaga 3: Urval av a-kassor som har fått möjlighet att kommentera felaktiga registreringar

IAF har i den här granskningen tagit fram listor med oklarheter där vi önskat få information om det fanns naturliga orsaker till oklarheterna. Vi skickade sedan listor till ett urval av a-kassor efter att ha försökt fördela arbetsbördan per a-kassa. Tabell B3:1 till B3:7 visar vilka a-kassor som fick respektive lista.

Lista 43 § - Beslut i ologisk ordning inom en ersättningsperiod

IAF skickade listor till fyra a-kassor med 44 avstängningsbeslut för misskötande av arbetssökandet, där ordningen på något sätt var ologisk. A-kassorna har svarat att 18 ärenden kommer att korrigeras.

Tabell B3.1: Urval av beslut inom en ersättningsperiod.

A-kassa	Antal personer	Har korrigeringar gjorts?	Beslut om återkrav, kr
GS	6	Ja	2 719
Transportarbetarnas	18	Ja	
Hotell- och restauranganställdas	18	Nej	
Säljarnas	2	Ja	
Totalt	44		2 719

Lista 43 § – Steg 1 och 2 inom ersättningsperioden saknades

IAF skickade listor till tre a-kassor med 14 ärenden, som saknade beslut om sanktion om misskötande av arbetssökandet för både steg 1 och 2 i trappan inom den aktuella ersättningsperioden. A-kassorna kommer att korrigera 7 av ärendena.

Tabell B3.2: Urval av sanktioner för steg 1 och 2 inom en ersättningsperiod.

A-kassa	Antal personer	Har korrigeringar gjorts?	Utbetalning ^a
Unionens	4	Ja	2 718
Byggnadsarbetarnas	2	Nej	-
Kommunalarbetarnas	8	Ja	5 525
Totalt	14		8 245

^a Utbetalning har gjorts då beslut om 5 dagars avstängning enligt steg 3 i trappan ändrats till varning.

Lista 43 § - Varningar före en ersättningsperiod

Ett urval skickades till fyra a-kassor med totalt 21 ärenden med varningar om misskötande av arbetssökandet innan en ersättningsperiods start. A-kassorna svarade att 13 av ärendena skulle rättas och att 1 ärende skulle utredas på nytt.

Tabell B3:3: Urval av varningar innan en ersättningsperiod startat.

A-kassa	Antal personer	Har korrigeringar gjorts?	Beslut om återkrav, kr
Handelsanställdas	11	Ja	-
Ledarnas	1	Nej	-
Sveriges arbetares	2	Nej	-
Sekos	7	Ja	-
Totalt	21		-

Lista § 43 a – Beslut i ologisk ordning för personer som förlänger tid i arbetslöshet

Ett urval skickades till fyra a-kassor för kontroll. Totalt var sju personer med på listorna. A-kassorna har meddelat att de i 4 fall kommer att rätta de felaktiga registreringarna.

Tabell B3:4: Urval av beslut som gäller personer som förlänger tid i arbetslöshet

A-kassa	Antal personer	Har korrigeringar gjorts?	Beslut om återkrav, kr
Livsmedelsarbetarnas	2	Ja	-
Elektrikernas	3	Ja	-
Fastighets	1	Ja	-
Pappersindustriarbetarnas	1	Nej	-
Totalt	7		-

Lista § 43 b – Beslut i ologisk ordning för personer som orsakar sin arbetslöshet

Ett urval skickades till tre a-kassor för kontroll. Totalt var sju personer med på listorna. A-kassorna svarade att 7 ärenden skulle korrigeras.

Tabell B3:5: Urval av beslut som gäller personer som orsakar sin arbetslöshet.

A-kassa	Antal personer	Har korrigeringar gjorts?	Beslut om återkrav, kr
Akademikernas	3	Ja	-
Småföretagarnas	2	Nej	-
Vision	2	Ja	-
Totalt	7		-

Registreringar av verkställda avstängningsdagar enligt 43§

Ett urval skickades till tre a-kassor för kontroll av sanktioner enligt 43 § som inte såg ut att ha verkställts och där utbetalning av arbetslöshetsersättning har gjorts inom avstängningstiden. Totalt var trettiofem personer med på listorna. Ingen a-kassa svarade att registreringarna kommer att rättas men ett ärende skulle utredas på nytt.

Tabell B3:6: Urval av registreringar av verkställandet av avstängning från rätt till ersättning för att ha misskött sitt arbetssökande.

A-kassa	Antal personer	Har korrigeringar gjorts?	Beslut om återkrav, kr
Journalisternas	1	Nej	-
Alfa	33	Nej	-
Finans- och försäkringsbranschens	1	Nej	-
Totalt	35		-

Registreringar av verkställda avstängningsdagar enligt 43 a § eller 43 b §

Ett urval skickades till tre a-kassor för kontroll av sanktioner enligt 43 a § och 43 b § som inte såg ut att ha verkställts och där utbetalning av arbetslöshetsersättning har gjorts inom avstängningstiden. Totalt tolv personer fanns med på listorna. A-kassorna svarade att rättning kommer att göras i 8 ärenden.

Tabell B3:7: Urval av registreringar av verkstället av avstängning från rätt till ersättning efter att ha förlängt eller orsakat sin arbetslöshet.

A-kassa	Antal personer	Har korrigeringar gjorts?	Beslut om återkrav, kr
Lärarnas	7	Nej	-
IF Metalls	4	Ja	30 000
STs	1	Nej	-
Totalt	12		30 000

Bilaga 4: Översikt av antalet felaktiga registreringar uppdelat per a-kassa

Den här sammanställningen visar antalet misstänkta felaktigheter som IAF hittade vid sina kontroller. Kontrollen för avskrivna underrättelser gjorde vi för perioden januari 2022 – juli 2023. Tidsperioden för övriga kontroller var januari 2019 – juli 2023. De listor som vi skickade till ett urval av a-kassor är markerade med fet stil.

Tabell B4:1: Antal felaktiga registreringar uppdelat per a-kassa.

A-kassa	Avskrivna underrättelser ^b	43§ Varningar före ersättningsperiod	43§ Alla beslut inom ersättningsperiod	43§ Steg 1 och 2 saknas	43a§	43b§	Ej verkställt 43§	Ej verkställt 43 a § och 43 b §	Dagpenning
Akademikernas	742	22	12	3	43	3^a	11	3	7
Alfa	1 902	10	22	3	11	-	33^a	6	4
Byggnadsarbetarnas	497	21	32	2^a	22	6	15	3	8
Elektrikernas	22	-	2	-	3^a	-	1	-	-
Fastighets	263	4	10	-	1^a	7	6	-	4
Finans- och försäkringsbranscherna	16	2	2	-	-	-	1^a	1	-
GS	204	6	6^a	-	16	-	4	1	2
Handelsanställdas	780	11^a	20	1	11	4	7	8	3

A-kassa	Avskrivna under-rättelser ^b	43§ Varningar före ersättnings period	43§ Alla beslut inom ersättnings period	43§ Steg 1 och 2 saknas	43a§	43b§	Ej verkställt 43§	Ej verkställt 43 a § och 43 b §	Dagpenning
HRAK	585	26	18 ^a	5	6	5	18	2	6
IF Metall	695	23	17	1	13	4	13	4 ^a	10
Journalisternas	47	-	2	-	4	-	1 ^a	-	-
Kommunalarbetarnas	2 470	31	62	8 ^a	42	16	48	21	16
Ledarnas	136	1 ^a	5	-	1	1	4	1	1
Livsmedelsarbetarnas	113	1	1	-	2 ^a	-	5	1	2
Lärarnas	234	-	5	-	2	1	5	7 ^a	1
Pappersindustri-arbetarnas	27	1	-	-	1 ^a	-	1	-	-
Sekos	169	7 ^a	10	1	5	5	7	-	4
Småföretagarnas	235	8	15	-	6	2 ^a	12	-	20
STs	63	3	1	-	2	8	-	1 ^a	1
Sveriges arbetares	37	2 ^a	2	-	-	-	-	-	-
Säljarnas	21	-	2 ^a	-	-	-	-	-	2
Transportarbetarnas	321	12	18 ^a	4	6	2	18	3	14
Unionen	1 345	40	114	4 ^a	48	9	41	24	50
Vision	276	2	8	-	8	2 ^a	-	3	4

A-kassa	Avskrivna under-rättelser ^b	43§ Varningar före ersättnings period	43§ Alla beslut inom ersättnings period	43§ Steg 1 och 2 saknas	43a§	43b§	Ej verkställt 43§	Ej verkställt 43 a § och 43 b §	Dagpenning
	11 200	233	386	32	253	75	251	89	159

^{a)} Listor skickade till a-kassan. ^{b)} I summan ingår även buntade underrättelser.

Bilaga 5: Översikt av a-kassornas skäl till avskrivna underrättelser

Tabell B5:1: Antal avskrivna underrättelser totalt och antalet skickade underrättelser på listor till a-kassorna för respons. Övriga kolumner visar en gruppering av a-kassornas svar. Tidsperiod januari 2023 – juli 2024. I det totala antalet underrättelser ingår en viss mängd buntade underrättelser.

A-kassa	Totalt under period	Totalt utskickade	Skulle ha varit bifall	Sanktion	Buntad	Övrigt
Akademikernas	742	20	5	0	9	6
Alfa	1 902	20	4	3	10	4
Byggnadsarbetarnas	497	20	13	0	4	3
Elektrikernas	22	20	8	1	6	5
Fastighets	263	20	5	3	11	1
Finans- och försäkringsbranschens	16	16	6	0	5	5
GS	204	20	7	2	9	2
Handelsanställdas	780	20	2	0	13	5
HRAK	585	20	10	0	7	3
IF Metall	695	20	5	0	10	5
Journalisternas	47	20	16	0	0	4
Kommunalarbetarnas	2 470	20	6	5	5	4
Ledarnas	136	20	9	0	4	7

A-kassa	Totalt under period	Totalt utskickade	Skulle ha varit bifall	Sanktion	Buntad	Övrigt
Livsmedelsarbetarnas	113	20	4	0	11	5
Lärarnas	234	20 ²¹	12	0	4	1
Pappersindustriarbetarnas	27	20	0	1	10	9
Sekos	169	20	12	0	0	8
Småföretagarnas	235	20	11	1	3	5
STs	63	20	9	0	9	2
Sveriges arbetares	37	20 ²²	10	3	3	3
Säljarnas	21	20	8	0	2	10
Transportarbetarnas	321	20	7	0	5	8
Unionen	1 345	20	2	0	12	6
Vision	276	20	12	0	7	1
Totalt	11 200	476	183	19	159	115

²¹ På grund av felhantering från IAF fick vi 17 svar i retur

²² Ett svar saknas

Bilaga 6: Ologiska ärendebeslut för underrättelser

IAF har granskat ologiska kopplingar mellan sanktionsbeslut och dess registreringar för underrättelser som kom in under undersökningsperioden 1 januari 2019 – 31 juli 2023. Tabell B6:1 visar antalet och andelen ologiska kopplingar, både för underrättelser som lett till sanktion och inte lett till sanktion fördelat per a-kassa. Gäller enbart grundärenden.

Tabell B6:1: Sammanställning av antal och andel ologiska ärendebeslut uppdelat per a-kassa. Tidsperiod januari 2019 – juli 2023. Gäller endast grundärenden.

A-kassa	Sanktioner som saknar koppling till en registrerad avstängning		Ej sanktion som har koppling till en registrerad avstängning	
	Antal	Andel ^a	Antal	Andel
Akademikernas	15 400	31 %	330	0,6 %
Alfa	14 500	19 %	1 300	0,6 %
Byggnadsarbetarnas	2 700	9 %	550	1,4 %
Elektrikernas	270	12 %	60	1,7 %
Fastighets	1 200	9 %	210	1,0 %
Finans- och försäkringsbranschens	200	7 %	20	0,4 %
GS	3 100	28 %	100	1,1 %
Handelsanställdas	4 000	11 %	330	0,5 %
HRAK	3 900	9 %	1 000	1,4 %
IF Metall	15 900	28 %	600	1,3 %
Journalisternas	160	10 %	60	1,7 %
Kommunalarbetarnas	34 600	24 %	1 200	0,6 %
Ledarnas	1 900	24 %	120	1,7 %
Livsmedelsarbetarnas	840	14 %	90	0,9 %
Lärarnas	910	9 %	80	0,4 %
Pappersindustriarbetarnas	185	15 %	20	1,5 %
Sekos	900	7 %	240	1,1 %
Småföretagarnas	880	5 %	740	2,6 %
STs	1 100	20 %	85	1,1 %

Sveriges arbetares	210	9 %	30	0,8 %
Säljarnas	150	8 %	20	1,0 %
Transportarbetarnas	2 800	11 %	1 300	3,2 %
Unionen	6 700	7 %	2 800	1,7 %
Vision	890	7 %	140	0,6 %
Totalt	113 300	17 %	11 400	1,0 %

a) Avrundat till heltal

Bilaga 7: Regelverk

Förordning (1997:836) om a-kassor

5 §

En arbetslöshetskassa ska i enlighet med vad Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen närmare föreskriver lämna uppgifter till inspektionen om en person som får ersättning. Uppgift ska lämnas om

1. personnummer, kommun, län och arbetslöshetskassans beteckning,
2. datum för den första och sista dagen av den beviljade ersättningsperioden,
3. uppgivna förvärvsinkomster och lönetyp,
4. beräknad normalarbetstid och arbetsutbudet i timmar per vecka,
5. antalet dagar med ersättning och karens,
6. antalet återstående ersättningsdagar i ersättningsperioden efter utbetalningstillfället,
7. utbetalat bruttobelopp per vecka som utbetalningen avser,
8. datum för anmälan för rätt till arbetslöshetsersättning,
9. datum för det senaste och tidigare inträden i arbetslöshetskassan,
10. datum för det senaste utträdet ur arbetslöshetskassan och orsak till utträdet,
11. land där personen söker arbete med rätt att behålla ersättning enligt artikel 64.1 c i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen, och
12. försäkringsperiod som har legat till grund för en sammanläggning enligt förordning (EG) nr 883/2004 samt land som en period har fullgjorts i.

En arbetslöshetskassa ska för en person som har kvalificerat sig för rätt till ersättning lämna uppgift om med stöd av vilken bestämmelse i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring som personen har kvalificerat sig. Uppgift ska också lämnas om

1. personen utför eller deklarerar deltidsarbete,
2. 35 eller 35 a § lagen om arbetslöshetsförsäkring tillämpas,
3. dagpenning lämnas i form av grundbelopp eller inkomstrelaterad ersättning och uppgift om ersättningens storlek,
4. personen bedöms komma att uppfylla villkoren för en ny ersättningsperiod när mindre än 70 ersättningsdagar återstår av ersättningsperioden,
5. personen har beslut om bisyssla, det antal timmar per vecka som bisysslan omfattar och inkomsten per vecka av bisysslan,
6. studier som personen bedriver under en ersättningsperiod,

7. antalet dagar med aktivitetsstöd som har jämförts med ersättningsdagar enligt 22 § andra stycket lagen om arbetslöshetsförsäkring, och
8. övriga beslut och omständigheter av betydelse för personens rätt till arbetslöshetsersättning.

Förordning (2018:257).

7 §

En arbetslöshetskassa ska omedelbart lämna uppgifter till Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen om kassans beslut i fall som avses i 43–43 b §§ lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring. Detsamma gäller även i andra fall där rätten till ersättning har ifrågasatts och därför prövats särskilt och i övriga fall då utbetalad ersättning återbetalats eller ska återbetalas till arbetslöshetskassan. Inspektionen får dock befria en kassa från denna skyldighet. Förordning (2018:257).

Postadress:
IAF, Box 210
641 22 Katrineholm

Telefon: 0150 - 48 70 00
E-post: iaf@iaf.se
Webbplats: www.iaf.se

